

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 108/09-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 2. apríla 2009 prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti D., a. s., so sídlom M., zastúpenej advokátom JUDr. M. K., M., vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 20 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Košiciach č. k. 4 Co/45/2007-233 z 15. januára 2009 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti D., a. s., o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bolo 4. marca 2009 doručené podanie obchodnej spoločnosti D., a. s., so sídlom M. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátom JUDr. M. K., M., vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 20 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“)

a podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k dohovoru rozsudkom Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) vo veci sp. zn. 4 Co/45/2007 z 15. januára 2009.

Sťažovateľka vo svojej sťažnosti okrem iného uvádza:

„A) KS v KE v konaní sp. zn.: 4 Co/45/2007 neprerokoval v oficiálnom rokovaní a dôkladne neprebral pádne argumenty, ktoré sú pre rozhodnutie o merite veci relevantné a vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tieto argumenty.

Porušovateľ znemožnil sťažovateľovi realizáciu svojich procesných práv priznaných mi v občianskom súdnom konaní za účelom zabezpečenia spravodlivej súdnej ochrany v zmysle čl. 46 Ústavy SR a čl. 6 Dohovoru, a práva na majetok ako aj právom chránených záujmov v zmysle čl. 20 Ústavy SR, čl. 1 dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, samotným neprerokovaním a následne neodôvodnením v rozhodnutí 4 Co/45/2007 zo dňa 15. januára 2009 a doručeného 17. 2. 2009. ...

1.) V podanom odvolaní apelujem na výkladové stanovisko k § 526 OZ, Uznesenie 17 Cb 458/98 OS MI, a hlavne na judikatúru Rozsudok NS SR 4 Obo 210/01.

KS KE opovrhol citovanými efektívnymi faktami principiálnymi v tomto súdnom konaní.

2.) Z inkriminovanej judikatúry vyplývajú procesné práva žalobcu a súd ich opomenul.

B) KS KE sa zaoberá irelevantnými skutočnosťami ako je ZP, ktorý nie je vôbec potrebné skúmať v tomto súdnom konaní s poukazom na vyššie uvedené konkrétne fakty, a nevyjadril sa k nim.

Porušovateľ efektívne neprejednal citované fakty a neodpovedal na ne v odôvodnení citovaného rozsudku.

C) Zo zákona vyplýva, že iba súd môže rozhodnúť, ktoré dôkazy vykoná a ktoré nevykoná, ale na druhej strane musí o uplatnených návrhoch účastníka konania v odvolaní na vykonanie konkrétnych dôkazov rozhodnúť a – pokiaľ im nevyhoví – potom vo svojom rozhodnutí tiež musí uviesť, z akých dôvodov navrhnuté dôkazy nevykoná (§ 157 ods. 2 OSP v korelácii s § 211 OSP takéto odôvodnenie musí mať aj rozsudok odvolacieho súdu).

Porušovateľ mal právne korektným a zrozumiteľným spôsobom sa vyrovnáť so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami a to takým spôsobom, ktorý zodpovedá základným pravidlám logického, jasného vyjadrovania.

Z formulácie § 132 Občianskeho súdneho poriadku možno vyvodit', že súd je povinný navzájom si odporujúce dôkazy hodnotiť a zdôvodniť.

Dostatočnosť a relevantnosť týchto dôvodov sa musí týkať tak skutkovej, ako i právnej stránky rozhodnutia.

Ako prameň v materiálnom slova zmysle som použil: I. ÚS 236/06, I. ÚS 114/08, III. ÚS 328/05.

Pokiaľ súd takto nepostupoval, porušil zákon a zároveň aj práva zaručené čl. 20, čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 6 ods. 1 Dohovoru a čl. 1 dodatkového protokolu k Dohovoru.

V odvolaní podanom sťažovateľom ide o pádne argumenty, ktoré sú pre rozhodnutie o merite veci principiálne, a vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tieto efektívne fakty. “

Na základe uvedených skutočností sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd rozhodol týmto nálezom:

„1. Základné práva sťažovateľa podľa čl. 20 právo vlastniť majetok, čl. 46 ods. 1) Ústavy Slovenskej republiky na súdnu ochranu, ako aj jeho právo podľa čl. 6 ods. 1 na spravodlivé súdne konanie Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 1 dodatkového protokolu k Dohovoru boli rozsudkom KS KE sp. zn.: 4 Co/45/2007 zo dňa 15. januára 2009 porušené.

2. Krajskému súdu v Košiciach sa prikazuje vo veci sp. zn.: 4 Co/45/2007, aby obnovil stav pred porušením základných práv a slobôd.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv alebo slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním

a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na prerokovanie ktorých nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, nepripustné návrhy alebo návrhy podané niekým neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, ak namietaným postupom orgánu štátu nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, alebo keď preskúmanie označeného postupu (rozhodnutia orgánu štátu) v rámci predbežného prerokovania vôbec nesignalizuje možnosť porušenia základného práva alebo slobody sťažovateľa, realnosť ktorej by bolo potrebné preskúmať po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie (napr. I. ÚS 66/98, II. ÚS 101/03, I. ÚS 27/04, I. ÚS 25/05).

Sťažovateľka namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom krajského súdu sp. zn. 4 Co/45/2007 z 15. januára 2009.

Obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) je predovšetkým poskytnúť uplatňovanému právu súdnu ochranu, avšak len za predpokladu, že sú splnené procesné podmienky súdneho konania. Zmyslom tohto základného práva je umožniť každému reálny prístup k súdu a tomu zodpovedajúca povinnosť súdu konať vo veci. K problematike práva na spravodlivý proces je potrebné uviesť, že okrem prístupu k súdu sa

čl. 46 ods. 1 ústavy priznáva aj určitá kvalita súdneho konania, inak povedané, spravodlivý proces.

Článok 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru je prvotným východiskom pre zákonom upravené konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky príslušných na poskytovanie právnej ochrany zaručenej ústavou v siedmom oddiele druhej hlavy ústavy (čl. 46 až čl. 50 ústavy).

Ústavný súd zohľadňujúc svoju doterajšiu judikatúru pripomína, že nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol, alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takéhoto výkladu a uplatňovania s ústavou, respektíve s medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutia všeobecných súdov len v prípade, ak v konaní, ktoré predchádzalo ich vydaniu, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo svojvoľné, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, I. ÚS 82/04).

Krajský súd svojím rozsudkom vo veci č. k. 4 Co/45/2007-233 z 15. januára 2009 ako súd odvolací zamietol odvolanie sťažovateľky proti rozsudku Okresného súdu Michalovce sp. zn. 13 C 455/2000 z 30. novembra 2006 a pritom v tomto rozsudku okrem iného uviedol:

„... Proti tomuto rozsudku včas a v zákonnej lehote podal odvolanie žalobca, ktorý žiadal, aby odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvého stupňa a žalobe vyhovel a priznal náhradu trov konania.

V podanom odvolaní jednoznačne poukázal na to, že dlžník, teda žalovaný sa o postúpení pohľadávky medzi postupcom a postupníkom dozvedel, a teda niet dôvodu skúmať dôvodnosť, resp. podmienky postúpenia pohľadávky. Tu poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4 Cbo 210/01 a poukázal aj na ust. § 526 Občianskeho zákonníka. Žiadal zrušiť rozsudok súdu prvého stupňa a vec vrátiť na ďalšie konanie, resp. zmeniť a vyhovieť žalobe.

K tomuto odvolaniu zo strany žalovaného nebolo podané vyjadrenie.

Odvolací súd v zmysle ust. § 156 ods. 3 v spojení s § 211 ods. 3 O. s. p. rozsudok verejne vyhlásil dňa 15. 1. 2009 o 9, 00 hod., čo bolo oznámené na vývesnej tabuli krajského súdu.

Odvolací súd rozhodol bez nariadenia pojednávania v zmysle ust. § 214 ods. 2 O. s. p.

Odvolací súd sa plne stotožnil s výsledkami dokazovania prvostupňového súdu. Navyiac zdôrazňuje, že prvostupňový súd konal v zmysle zrušujúceho uznesenia odvolacieho súdu a preto vo veci aj správne rozhodol.

Jednoznačne bolo preukázané, že z rovnopisov zmluvy o postúpení pohľadávok, ktoré boli predložené ako listinné dôkazy v konaniach 13 C 249/01 a 11 C 1732/99 bolo zrejmé, že obidva rovnopisy boli za postupníka podpísané jednou osobou a navyiac všetky rovnopisy zmluvy podpísali členovia dozornej rady akciovej spoločnosti D.

Navyiac zo záverov znaleckého dokazovania súd zistil, že odtlačok pečiatky D. a. s. na listinnom dôkaze predkladanom ako originál nie je vyhotovený odtlačením tej istej pečiatky ako bola použitá na rovnopise zmluvy. Predkladaný originál zmluvy znalecký ústav z časového hľadiska vyhodnotil ako listinu, ktorá vznikla po období vzniku predpokladaného rovnopisu z roku 1998.

Je dôležité zdôrazniť, že podľa znaleckého ústavu druhý podpis na strane postupníka... bol vyhotovený neskôr ako text zmluvy.

Občiansky zákonník v zmysle § 524 ods. 1 vyžaduje pre postúpenie pohľadávky písomnú formu a táto písomná forma pri uzatvorení zmluvy bola dodržaná. Pre platnosť písomne urobeného právneho úkonu sa vyžaduje však podpis konajúcej osoby, ktorým by bol v prípade obchodnej spoločnosti D. a. s. M. generálny riaditeľ spoločnosti samostatne alebo dvaja členovia predstavenstva spoločnosti, a to tak, že k vytlačenému alebo

napísanému obchodnému menu spoločnosti k menám a funkciám podpisujúci pripoja svoj podpis.

Tak ako uzavrel súd prvého stupňa z vykonaného dokazovania je zrejmé, že predmetnú zmluvu podpísala len jedna osoba z podpisu neidentifikovateľná, avšak z vykonaného dokazovania zrejmé, že sa jednalo o podpis L. Č., ktorého podpisový vzor je vizuálnym posúdením totožný s podpisom na predmetnej zmluve.

Naviac dlžník, teda žalovaný nebolo preukázané jednoznačne, že o postúpení pohľadávky medzi postupcom a postupníkom sa dozvedel riadnym právnym spôsobom, pretože išlo len o vedomosť v súdnom konaní 17 Cb 458/98, ktoré síce prevzal a uznesenie nadobudlo právoplatnosť, ale nie je možné jednoznačne charakterizovať, že išlo o vedomosť o postúpení pohľadávky tak, ako to má na mysli zákon.

Z týchto dôvodov odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa a k právnemu posúdeniu veci považuje za dôležité uviesť ešte nasledovné:

Odvolací súd nerešpektoval rozhodnutie Najvyššieho súdu nakoniec v obchodnom spore Cbo, pretože poukazuje predovšetkým na skutočnosť, že oznámenie o postúpení pohľadávky by bolo právne významné len z hľadiska posúdenia vzniku povinnosti dlžníka plniť postupníkovi s dôsledkom, že sa zbaví svojho záväzku. Pokiaľ však k splneniu záväzku voči v oznámení uvedenému postupníkovi nedošlo a zaplatenie takejto pohľadávky sa stalo predmetom konania na súde, pri skúmaní aktívnej legitímácie postupníka na vymáhanie pohľadávky je nutné riešiť aj otázku existencie zmluvy o postúpení a jej platnosti. Aktívne legitimovaným účastníkom v spore je totiž len ten, kto podľa hmotného práva je skutočne nositeľom tvrdeného subjektívneho práva.

Z týchto dôvodov nebolo možné vyhovieť žalobe a bolo treba potvrdiť rozsudok (§ 219 O. s. p.), ktorým bola žaloba zamietnutá.“

Ústavný súd nezistil existenciu takých skutočností, ktoré by nasvedčovali tomu, že by namietané rozhodnutie krajského súdu bolo možné považovať za svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené, resp. za také, ktoré by popieralo zmysel práva na súdnu ochranu, pretože krajský súd sa vyrovnal s námietkami sťažovateľky, ktoré sú z veľkej časti totožné s tými, ktoré uplatnila aj na ústavnom súde.

Ústavný súd vo svojej stabilnej judikatúre uvádza, že postup a rozhodnutie súdu, ktoré vychádzajú z aplikácie konkrétnej zákonnej procesnoprávnej úpravy, nemožno hodnotiť ako porušovanie základných práv a slobôd (I. ÚS 8/96, I. ÚS 6/97). Za porušenie základného práva pritom nemožno považovať neúspech v konaní. Inak povedané, obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je záruka, že rozhodnutie súdu bude spĺňať očakávania a predstavy účastníka konania, preto nevyhovenie návrhu v konaní pred všeobecným súdom nemožno považovať za porušenie tohto práva (I. ÚS 3/97).

Ústavný súd nezistil príčinnú súvislosť medzi rozsudkom krajského súdu č. k. 4 Co/45/2007-233 z 15. januára 2009 a namietaným porušením (prípadne odoprením či odňatím) základného práva sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, a preto túto časť sťažnosti odmietol z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

V nadväznosti na tento záver odmietol ústavný súd aj tú časť sťažnosti, ktorou sťažovateľka namietala porušenie svojho základného práva podľa čl. 20 ústavy a práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k dohovoru, pretože absencia porušenia ústavnoprávnych princípov vylučuje založenie sekundárnej zodpovednosti orgánu verejnej moci za porušenie práv sťažovateľky hmotnoprávneho charakteru (obdobne napr. IV. ÚS 116/05, III. ÚS 218/08).

Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd odmietol sťažnosť sťažovateľky podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 2. apríla 2009